

«پدر علم کویرشناسی ایران» لقبی است که به پرفسور پرویز کردوانی داده شده است. دارنده نشان درجه یک دانش و چهره ماندگار که تا ۹۰ سالگی دغدغه‌اش محیط زیست ایران بود و تلاش خود را تا واپسین لحظات عمرش برای حفظ محیط زیست کشور نیز کرد

چهره‌های محیط زیستی سال‌های گذشته تلویزیون

راویان ایران زیبا

از دنیا رفته‌اند اما باز هم به دلیل کارهای ارزنده‌ای که در زمینه معرفی محیط زیست به مخاطبان داشته‌اند نام‌شان همچنان بر سر زبان‌هاست و همچنان هم باید امیدوار بود باز هم کسانی به این عرصه ورود و در زمینه تولید برنامه‌های محیط زیستی تلاش کنند و نام و یاد و فعالیت‌های خود را در یادها و خاطره‌ها ماندگار سازند. از طرف دیگر نیز تاثیرگذاری موثری در زمینه معرفی، آگاه‌سازی، ارزش‌گذاری و اهمیت‌قائل شدن به محیط زیست نیز داشته باشند. در این گزارش به معرفی چهار چهره ماندگار محیط زیستی خواهیم پرداخت.

شاید اگر در پرسشنامه‌ای نام چند فعال محیط زیست شناخته شده پرسیده شود تعداد آنها به انگشتان دست هم نرسد. فعالان محیط زیستی که به دلیل برنامه داشتن در صداوسیما شناخته شده‌اند و به نوعی در زمینه فعالیت‌های خود به معرفی محیط زیست می‌پردازند. برنامه‌های موفق و پرمخاطبی که باعث شده سازنده آنها نیز در یادها و خاطره‌ها بماند. هرچند تعداد آنها کم است و هرچند برخی از همین تعداد کم هم در حال حاضر

هدیه احمدی
خبرنگار

محمد علی اینانلو

یکی از شناخته شده‌ترین و قدیمی‌ترین چهره‌های محیط زیستی که بسیاری او را می‌شناسند و چهره خاص با آن سبیل‌های از بناگوش در رفته‌اش را در خاطر دارند محمد علی اینانلو است. مرحوم اینانلو که در سال ۱۳۹۴ در ۶۸ سالگی بر اثر سکته مغزی درگذشت، مجری تلویزیون، بازیگر، صدایشه، کارشناس ورزشی، روزنامه‌نگار، کارشناس و مستندساز طبیعت بود که توانست آثار ماندگاری از خود به جا بگذارد. با ورزش و همزمان با بازی‌های آسیایی ۱۹۷۴ تهران به تلویزیون آمد و به عنوان قدیمی‌ترین گزارشگر و مفسر والیبال شناخته می‌شود. ضمن این که بنیانگذار روزنامه‌نگاری محیط زیستی هم هست و بیش از چهار دهه سابقه طبیعت‌گردی در ایران داشت. موسسه طبیعت را سال ۱۳۷۶ با انتشار ماهنامه طبیعت با هدف ترویج فرهنگ طبیعت‌گردی راه‌اندازی کرد و همچنین توانست در این مدت فعالیت خود، تعداد زیادی مستند در زمینه محیط زیست و گردشگری تهیه و کارگردانی کند. «با طبیعت» و «ایران؛ جهانی در یک مرز» از جمله مهم‌ترین ساخته‌های اوست. اما در سال‌های پایانی عمرش به دلیل انتشار خبری درباره شکار در کوه تپال شاهرود و حضور و دستگیری‌اش در کنار چند شکارچی دیگر بسیار آزرده‌خاطر و حتی در بیمارستان هم بستری شد و بعد از درگذشتش بود که طی اعلامیه رسمی از اشتباه بودن خبر حضور محمد علی اینانلو در آن دستگیری عذرخواهی شد.

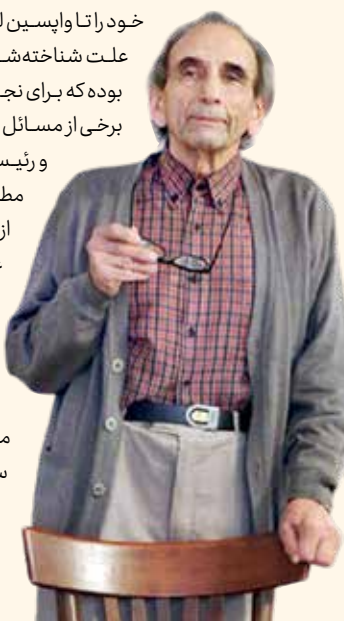
ایرج میلانی

کمتر کسی است که ایرج میلانی را نشناسد و او را با لقب مارکوپولوی ایران به جا نیاورد. هرچند خودش این لقب را آن قدرها نمی‌پسندد و معتقد است اگر قرار باشد نام جهانگرد معروفی روی او به عنوان لقب گذاشته شود چه بهتر که نام یک چهره جهانگرد ایرانی روی او گذاشته می‌شد و ایران کم ندارد از این چهره‌ها. میلانی، مجری تلویزیون، کارشناس، مستندساز و طبیعت‌گرد ایرانی است که به دلیل سفرها و فعالیت‌های زیست محیطی و مستندهای گردشگری‌اش که از سال ۱۳۸۱ از صداوسیما پخش می‌شد، سال ۱۳۹۲ و در همایش هم‌اندیشی تورگردانان و راهنمایان تور همدان به عنوان اولین چهره ماندگار گردشگری ایران معرفی شد. «سرزمین ما» و «ایران، بهشتی دیگر» نیز از جمله معروف‌ترین برنامه‌هایی است که ایرج میلانی در آن حضور داشته و به دلیل به نمایش گذاشتن تجربیات مختلف سفرش و سبک ماجراجویی و کشف مکان‌های بکر و ناشناخته توانست به خوبی میان مخاطبانی که دوست دارند خبر از دل طبیعت درآوردند جا باز کند. از این رو شاید بتوان ایرج میلانی را با ۵۸ سال سن یکی از معروف‌ترین طبیعت‌گردان شناخته شده‌ای معرفی کرد که با سبک و سیاقش توانست بسیاری را با طبیعت و مکان‌های دیدنی ایران آشنا و علاقه‌مند سازد.

پرویز کردوانی

«پدر علم کویرشناسی ایران» لقبی است که به پرفسور پرویز کردوانی داده شده است. دارنده نشان درجه یک دانش و چهره ماندگار که تا ۹۰ سالگی دغدغه‌اش محیط زیست ایران بود و تلاش خود را تا واپسین لحظات عمرش برای حفظ محیط زیست کشور نیز کرد. علت شناخته شده بودن او در میان مخاطب‌های عام نیز به این علت بوده که برای نجات محیط زیست راهکارهای بسیاری ارائه داد و برای حل برخی از مسائل جغرافیایی کشور طرح‌های زیادی ارائه کرد. او بنیانگذار و رئیس مرکز تحقیقات مناطق کویری و بیابانی ایران بوده و مطالعات میدانی فراوانی هم در مناطق کویری و بیابانی ایران از خود به جای گذاشت و خدماتش نقش مهمی در پیشبرد علم کویرشناسی و مقابله با خشکسالی داشته. کردوانی از جمله باسوادترین و معتبرترین چهره‌های شناخته شده محیط زیستی است و جایزه مهرگان علم به دلیل تالیف بهترین کتاب سال در زمینه محیط زیست را داراست. همچنین کسب بیش از ۲۰ کتاب دانشگاهی و ده‌ها مقاله علمی به زبان‌های فارسی، انگلیسی و آلمانی دارد و سخنرانی‌های بین‌المللی بسیاری هم داشته است. به دلیل چنین فعالیت‌های ارزنده‌ای نیز در حال حاضر مجسمه او در زادگاهش گرمسار و تفرجگاهی به نام پرویز کردوانی در جاده گرمسار ساخته شده تا یاد و خاطره او همیشه باقی بماند.

جواد قارایی

شاید بتوان جواد قارایی را به عنوان جوان‌ترین فعال محیط زیستی و طبیعت‌گرد معرفی کرد که در حال حاضر با فصل‌های متعدد مستند «ایرانگرد» توانسته به خوبی خود را به عنوان یک طبیعت‌گرد حرفه‌ای جا بیندازد. جواد قارایی در انجمن سینماگران جوان دوره فیلمسازی را گذرانده و از سال ۱۳۸۷ هم با اینانلو همکاری داشته است. او که در حال حاضر ۴۳ ساله است برای شروع برنامه ایرانگرد ابتدا با هزینه شخصی خود در سال ۱۳۸۹ مستندی تهیه و برای پخش در اختیار شبکه چهار سیما می‌گذارد. این برنامه آن قدر مورد استقبال قرار می‌گیرد که برای ادامه‌پیدا کردن آن، شبکه یک به او سفارش کار می‌دهد. قارایی با وجود شیوع کرونا و ابتلای خود به این ویروس و بستری شدن ۱۴ روزه‌اش در بیمارستان باز هم از فعالیت طبیعت‌گردی خود دست نکشیده و در تلاش برای ساخت «ایرانگرد ۴» است. مستندی که خود در هر قسمت به شهرهای مختلف ایران سفر کرده و بعد از بازدید از روستاها و عشایر آن مناطق مستندهایی را از نحوه زندگی و فرهنگ خاص آنها تهیه می‌کند. او در عین حال تلاش می‌کند در طول مسیر و معرفی مکان‌های مختلف نحوه درست طبیعت‌گردی، استفاده درست از ابزارها و بهترین شیوه‌هایی که کمترین آسیب را به طبیعت وارد کند آموزش دهد.

